Världsnaturfonden WWF Tel: 08 624 74 00
Fax: 08 85 13 29

Ulriksdals Slott
170 81 Solna

Allmänt: info@wwf.se
Hemsida: www.wwf.se

for a living planet®

Näringsdepartementet

Solna 2021-02-24

Landsbygdsavdelningen, Enheten för fiske, jakt och Rennäring

N2020/02128

Världsnaturfonden WWFs yttrande DNR N2020/02128: Remiss av Havs- och vattenmyndighetens redovisning av uppdrag om generellt stopp för bottentrålning i skyddade områden.

Världsnaturfonden WWF har i sin genomgång av Havs- och vattenmyndighetens remiss, med redovisning av uppdrag om generellt stopp för bottentrålning i skyddade områden följande generella kommentarer.

WWF välkomnar förslag om åtgärder och regleringar som säkerställer ett biologiskt långsiktigt hållbart fiske, samt skyddar ekosystemets känsliga marina arter och livsmiljöer för att områden ska säkras eller kunna återhämta sig. WWF anser att fiskeregleringar som leder till att etablerandet av ekologiskt representativa, sammanhängande och funktionella nätverk av skyddade områden även ger kommersiella arter en chans till återhämtning. En så kallad ”spill over” effekt när fiskbestånd i ett skyddat område växer till och förflyttar sig utanför området. Det är viktigt att ta i beaktande om fiske, framförallt bottentrålning, överhuvudtaget är lämpligt i skyddade områden.
WWF menar att grunden måste vara att ekosystemens naturliga strukturer, funktioner och värden prioriteras och bibehålls.

WWF välkomnar åtgärder som stärker fiskefria områden då fiskefria zoner inom marina skyddade områden är av största betydelse eftersom ekosystem med betydande biologisk mångfald i annat fall kan äventyras. Dessutom har både kommersiella och icke kommersiella fiskarter en viktig roll för balansen i havsekosystemen. Fiskeregleringar som tar hänsyn till, och återspeglar de faktiska interaktionerna och naturliga samspelet inom ett ekosystem är av central betydelse för att säkerställa reproduktion och spridning av arter inom och utanför ett skyddat område, så att ekosystemfunktionerna säkras.
WWF menar att fisket måste grundas på en ekosystembaserad förvaltning med betoning på resursens bevarande och möjlighet till livskraftiga bestånd för att bibehålla dess viktiga roll i ekosystemet. Detta är en förutsättning för att även säkra en långsiktigt lönsam och hållbar fiskenäring.

WWF anser att kontrollen och implementeringen av förvaltningen måste stärkas. Full dokumentation och tydlig spårbarhet är viktiga verktyg för en effektiv fiskförvaltning och absolut nödvändiga för att uppnå bärkraftiga och långsiktigt hållbara fiskbestånd samt livskraftiga marina ekosystem. WWF menar att kontrollen bör stärkas genom att införa krav

Världsnaturfonden WWF Tel: 08 624 74 00
Fax: 08 85 13 29

Ulriksdals Slott
170 81 Solna

Allmänt: info@wwf.se
Hemsida: www.wwf.se

på kamera ombord (så kallad elektronisk fjärrövervakning) i fisket generellt. Detta blir ett komplement på artsorteringsnivå till områdeskontroll som idag sker genom AIS och VMS. WWF anser att fiske ska tillståndsprövas i både befintliga skyddade områden och nya skyddade områden som inrättas. Generellt fiskeförbud bör gälla i dessa områden till dess att tillståndsprövning genomförts. Fiske kan tillåtas om prövningen visat att fiskemetoder kan bedrivas utan att påverka områdets bevarandevärden negativt. I prövningen ingår även att beakta situationen för den målart man fiskar i ett större perspektiv. I de fall där det visar sig att dataunderlaget är bristfälligt så en ordentlig bedömning ej kan göras, ska försiktighetsprincipen tillämpas.

Miljökonsekvensbeskrivningar bör genomföras på redskapsnivå och bedömningsgrunden bör ändras från att skadligt fiske ska förbjudas, till att endast fiske utan negativ påverkan ska vara tillåtet.

WWF anser att det är viktigt att titta på alla juridiska möjligheter för att införa ett generellt bottentrålningsförbud, även utanför trålgränsen. WWF anser att en skrivning bör införas i 12 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskenäringen gällande bestämmelser om att en särskild tillståndsprövning krävs för fiske i Natura 2000-områden enligt 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken med tillhörande MKB. 12 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskenäringen hänvisar redan till en analys gällande vilken hänsyn som ska tas till naturvårdens intressen. WWF anser att detta behöver förtydligas och korskontrolleras med Natura 2000-bestämmelserna i miljöbalken. Liknande hänvisningar finns redan under 16 § i förordningen (1994:1716), varför WWF inte ser att det skulle finnas hinder att införa liknande skrivning under 12 § förordningen (1994:1716). Vidare anser WWF att det borde åligga verksamhetsutövaren att bekosta MKB:n, vilket det även finns stöd för i 12 § förordningen (1994:1716). Enligt denna paragraf får Havs- och vattenmyndigheten eller länsstyrelsen kräva hela eller delar av kostnaden för en analys av fiskets påverkan på miljön.

WWF anser att det är nödvändigt att upprätta ett gemensamt ramverk för olika fiskemetoders risk och ekosystempåverkan i och utanför skyddade områden. Om begränsade undantag ska ges, måste de baseras på en tillståndsprocess enligt naturabestämmelserna i miljöbalken. Bedömningsgrunden måste vara likvärdig för samtliga områden inom hela Sverige.
Man finner även stöd för genomförande av miljökonsekvensberedningar i marina miljöer i artikel 11 och 12 i EUs direktiv 2014/52/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt som bland annat innehåller följande formuleringar; ”de åtgärder som vidtagits för att undvika, förebygga, minska och om möjligt motverka betydande negativ miljöpåverkan, särskilt på arter och livsmiljöer som skyddas enligt rådets direktiv 92/43/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG bör bidra till att miljön inte försämras och den biologiska mångfalden inte minskar, i enlighet med unionens åtaganden i konventionen och målen och åtgärderna i unionens strategi för biologisk mångfald”
samt, ” i syfte att säkerställa en hög skyddsnivå för den marina miljön, särskilt arter och livsmiljöer, bör miljökonsekvensbedömningar och behovsbedömningar av projekt i den marina miljön ta hänsyn till dessa projekts särdrag”.

Världsnaturfonden WWF Tel: 08 624 74 00
Fax: 08 85 13 29

Ulriksdals Slott
170 81 Solna

Allmänt: info@wwf.se
Hemsida: www.wwf.se

WWF anser att begränsningen i 20 § fiskelagen om att fisket inte avsevärt får försvåras bör tas bort eftersom denna begränsning inte stämmer överens med ambitionen om att införa en ekosystembaserad fiskeförvaltning.

WWF anser att man utöver föreslagen tillämpning av artiklar 5, 11 och 18 i grundförordningen ((EU) nr 1380/2013) även bör se över möjligheten att tillämpa artikel 20 vilket ger medlemsstaterna befogenhet att besluta om bevarandeåtgärder i territorialhavet. Detta kan medföra större möjlighet för Sverige att införa bevarandeåtgärder nödvändiga för att skydda havsmiljön.

WWF uppmuntrar inrättandet av fiskeregleringar i marina skyddade områden som ligger i linje med havsplaneringsdirektivet, art- och habitatdirektivet, SDG 14 och Aichimålen under konventionen om biologisk mångfald, samt svenska miljömålet Hav i balans samt levande kust och skärgård.

WWF vill understryka vikten av skrivningarna i grundförordningen om den gemensamma fiskeripolitiken som syftar till att bevara marina biologiska resurser; att EU:s gemensamma fiskeripolitik ska genomföras med en ekosystemansats i fiskeriförvaltningen samt tillämpa försiktighetsansatsen. Ansatsen i grundförordningen ligger i linje med Art- och habitatdirektivet där direktivets syfte är ” att bidra till att säkerställa den biologiska mångfalden genom besvarandet av livsmiljöer samt vilda djur och växter i medlemsstaternas europeiska territorium som omfattas av fördraget”. För att efterlevnaden skall vara säkrad vill WWF även påminna om vikten av uppföljning och kontroll av nya regleringar.

Avslutningsvis vill WWF återigen understryka vikten att tillämpa ekosystemansatsen och försiktighetsansatsen vid fiskeförvaltning framförallt i skyddade områden men även utanför då det är en nyckel till att även nå en långsiktigt lönsam och hållbar fiskenäring. Friska ekosystem är en **förutsättning** för ett långsiktigt hållbart fiske.

För Världsnaturfonden WWF

Peter Westman
Tf. Generalsekreterare
Världsnaturfonden WWF

Inger Melander
Sakkunnig Fiske och Marknad
Världsnaturfonden WWF